

การพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนตาเพชร อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

Development of Guidelines to Prevent Sexual Risk Behaviors among Adolescents, Don Ta Phet Subdistrict Administrative Organization, Phanomthuan District, Kanchanaburi Province

ธิติพร สุวรรณอำภา^{1*} บวรจิต เมฆาฤทธิ์² อนันต์ เหมือนละม้าย³ และ ประเสริฐ ศรีนวล¹
Thitiphorn Suwanampa^{1*}, Bowornjit Maytharit², Anan Muanlamai³ and Praseart Srenaul¹

¹สาขาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

²สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

³โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองโพธิ์ จังหวัดกาญจนบุรี 71140

¹Department of community health nursing, Faculty of Nursing, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

²Department of Public Health, Faculty of Nursing, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

³Ban Nong Pho Health Promoting Hospital, Karnchanaburi, Karnchanaburi 71140

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: Thitiphorn.suw@mail.pbru.ac.th

Received: 01 November 2018, **Revised:** 28 October 2018, **Accepted:** 21 January 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นและร่วมกันพัฒนาแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน กลุ่มตัวอย่างคือ แกนนำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลบุคลากรสาธารณสุขอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ครู นักเรียน วัยรุ่น ในพื้นที่ตำบลคอนตาเพชร อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี และนักเรียนระดับชั้น ม.1-ม.3 โรงเรียนในพื้นที่ ต.คอนตาเพชร อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี จำนวน 145 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์แก่นสาระจากการตีความ

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มี 4 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ศึกษาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผนร่วมกันในการสร้างแนวทาง (Plan) ขั้นที่ 2-3 ดำเนินกิจกรรม (Do, Act) ขั้นตอนที่ 4 นำผลการดำเนินงานมาประชุมร่วมกัน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทกำหนดกระบวนการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (Check) 2) ผลของพัฒนาแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนตาเพชร อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี ชุมชนได้แสดงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแนวทางของชุมชน โดยได้กำหนดแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้แก่ การสร้างความรักความเข้าใจในครอบครัว การส่งเสริมกีฬาในพื้นที่ มีสื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยและการจัดอบรมผู้ปกครอง

คำสำคัญ: พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ วัยรุ่น การมีส่วนร่วมของชุมชน

Abstract

The purpose of this participatory action research (PAR) was to study sexual risk behavior of adolescents and develop guidelines for preventing sexual risk behavior of adolescents using the community participation process. Sample was participants including community leaders, head of village, sub-district headman, district administrative organizations, sub-district health personnel, village health volunteers, teachers, teenagers in community, and students grade 7th-9th in a secondary school in Don Ta Phet Subdistrict, PhanomThuan District, Kanchanaburi by 145 people. Data analyzed by essence from the interpretation. The research found that the community participation process was composed of 4 steps: step 1 was an analysis of the problem, setting the concept, and setting the process of preventing sexual risk behavior of adolescents (Plan), step 2-3 (Do, Act) was the process of preventing sexual risk behavior of adolescents, step 4 the results of the process of preventing sexual risk behavior of adolescents to improved and develop the process to prevent sexual risk behavior by community participation (Check) 2) The results of the development of guidelines for preventing sexual risk behaviors among adolescents in Don Ta Phet Subdistrict Administrative Organization, PhanomThuan District, Kanchanaburi Province ; sexual risk behaviors include creating love and understanding in the family, promoting sports, a public relations campaign for condom use, parent training.

Keywords : sexual risk behaviors, adolescents, community's participation

บทนำ

ปัจจุบันสภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมสังคมและเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบบึงระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน วัยรุ่นเป็นวัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ความก้าวหน้าของยุคที่การสื่อสารก้าวไกลไร้ขอบเขต การไหลเวียนของวัฒนธรรมต่างชาติ การเข้าถึงสื่อได้ทุกรูปแบบ ไร้ขีดจำกัด การพัฒนาทางด้านการสาธารณสุข มีการกินอยู่ที่ดีขึ้นส่งผลให้เด็กเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ที่เร็วขึ้น และมีพฤติกรรมทางเพศที่เร็วขึ้น ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง จากสถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประเทศไทยในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2548- 2557) พบอัตราการป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่สำคัญ หนองใน, ซิฟิลิส, แผลริมอ่อนและหนองในเทียม เพิ่มขึ้น 2 เท่า พบในช่วงอายุ 10-19 ปีเพิ่มขึ้นมากกว่า 5 เท่าในรอบ 10 ปี [1] วัยรุ่นกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศส่งผลให้โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น และอีกปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (Teenage pregnancy) ประเทศไทยอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากข้อมูลสถิติสาธารณสุขพบว่าในปี 2546 วัยรุ่น 95,000 คน คลอดบุตรก่อนวัยอันควร และปี 2558 มีจำนวนถึง 108,300 คน ในจำนวนนี้เป็นารคลอดบุตรที่มีอายุน้อยสุดคือ 15 ปี ถึงปีละประมาณ 3,000 คน นอกจากนั้นยังพบว่ามีารตั้งครรภ์ซ้ำซ้อนมากถึง 12,700 คน เท่ากับร้อยละ 12.2 ของการคลอดในวัยรุ่น [2] ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีมากมาย ทั้งทางด้านของภาวะสุขภาพ ภาวะโภชนาการที่เปลี่ยนไปซึ่งส่งผลต่อการเกิดภาวะโลหิตจาง ในขณะที่ตั้งครรภ์ การเผชิญการเจ็บครรภ์คลอดที่ยาวนานจากการที่ร่างกายไม่พร้อมต่อการตั้งครรภ์ ความเสี่ยงต่อการผ่าตัดทางหน้าท้องส่งผลให้ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตของมารดาเพิ่มขึ้น วัยรุ่นยังมีการเจริญเติบโตของร่างกายที่ไม่พร้อมสำหรับการมีบุตรส่งผลให้ทารกในครรภ์มีพื้นที่จำกัดทำให้การมีภาวะแทรกซ้อนมากขึ้น ทารกเสียชีวิตเพิ่มขึ้น รวมทั้งน้ำหนักแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่ามาตรฐาน เกิดความพิการทางสมองได้ นอกจากนั้นปัญหาทางด้านจิตใจและอารมณ์ของแม่ ส่งผลกระทบต่อการตั้งครรภ์บางรายอาจตัดสินใจทำแท้งเถื่อน การทอดทิ้งบุตร อีกทั้งปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การขาดโอกาสทางการศึกษา หน้าที่การงาน การขาดรายได้ในอนาคต ขาดความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตร

สำหรับสถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในตำบลคอนตาเพชรนั้น พบว่า มีอัตราการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มีประมาณร้อยละ 5 ของจำนวนประชากรวัยรุ่นในพื้นที่ด้วยลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบลคอนตาเพชรชาวบ้านมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ในพื้นที่ที่ความรับผิดชอบของตำบลคอนตาเพชรมีจำนวนหมู่บ้าน 13 หมู่บ้านแบ่งเป็น โชนเหนือและโชนใต้ สำหรับวัยรุ่นในพื้นที่ที่มีทั้งได้รับการศึกษาและไม่ได้รับการศึกษา ส่วนที่รับการศึกษาเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมต้นในพื้นที่ส่วนหนึ่ง เรียนโรงเรียนประจำอำเภอ และในตัวเมืองกาญจนบุรี การเดินทางใช้รถโดยสารประจำทาง และรถรับส่งประจำ การใช้เวลาคือ เล่นเกม อินเทอร์เน็ต ขับรถจักรยานยนต์เล่นในหมู่บ้าน ลักษณะทางโครงสร้างของบ้านเรือนมีทั้งการกระจายตัวของบ้านเรือน และอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เนื่องจากผู้ประกอบการบางส่วนต้องออกไปทำเกษตรกรรม และออกไปทำงานนอกพื้นที่ ส่งผลให้การดูแลให้ความสนใจกับบุตรหลานที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นมีน้อยไม่เพียงพอ และจากการที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า ผู้ปกครองยังเห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่ควรพูดถึง ไม่กล้าคุยกับลูก ไม่มีเวลาในการดูแลอย่างใกล้ชิดทำให้เกิดการเรียนรู้เรื่องเพศกันเองในกลุ่มวัยรุ่นจากสื่อที่เข้าถึงง่าย การขาดการควบคุมการใช้สื่อและขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนตาเพชร จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการสร้างแนวป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศขึ้น โดยได้ขอความร่วมมือจากทางสำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพในการเข้ามาพัฒนาและดูแลป้องกันปัญหาดังกล่าว ดังนั้นทางผู้วิจัยได้รับมอบหมายจากสำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ ได้มาจัดทำแนวทางการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในชุมชน โดยเริ่มจากชุมชน จัดการโดยชุมชน แก้ไขโดยชุมชน ดังนั้นทางคณะผู้วิจัยจึงได้ทำงานร่วมกับ กองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนตาเพชร และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองโพธิ์ ในการวางแผนและดำเนินการสร้างและพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น โดยเน้นการสร้างเกราะป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นในชุมชน โดยมีการดำเนินงานจากคนในชุมชน ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีหน้าที่ในการเชื่อมต่อระหว่างชุมชน หน่วยงาน ในการสร้างความร่วมมือ และคอยสนับสนุนในการแก้ปัญหาดังกล่าว

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research) โดยชุมชนมีส่วนร่วมคิด ตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมประเมิน ร่วมรับผล การค้นหาปัญหาเริ่มจากชุมชน วิเคราะห์โดยชุมชน และแก้ไขด้วยชุมชน โดยใช้กระบวนการ Plan-Do-Study (Check)-Act โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาแนวทางป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตามการรับรู้ของชุมชน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในมุมมองของชุมชน
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนตาเพชร อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Mobilize Stakeholders) ประกอบด้วยตัวแทนแกนนำจาก อบต.คอนตาเพชร สมาชิกอบต. ผู้นำชุมชนทั้งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข กลุ่มวัยรุ่นในชุมชน จำนวนทั้งหมด 145 คน

และมีผู้สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 50 คน เป็นกลุ่มวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-18 ปี ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ต.คอนตาเพชร อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี ระยะเวลาที่ทำการศึกษาระหว่างเดือน เมษายน-มกราคม 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก และสัมภาษณ์รายกลุ่มประกอบไปด้วยแบบสัมภาษณ์ ความหมายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น ปัจจัย/สาเหตุส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในชุมชน และการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยสัมภาษณ์ในกลุ่ม (Mobilize Stakeholders) ดังนี้

- 1.1 กลุ่มวัยรุ่นในชุมชน
- 1.2 บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง
- 1.3 ผู้นำชุมชนครู องค์กรที่เกี่ยวข้อง
- 1.4 เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน

ผู้วิจัย ได้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องความรู้ เนื้อหา โดยการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาระเบียบวิธีวิจัย จรรยาบรรณนักวิจัย

2. แบบวัดความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับวัยรุ่นผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า ความรู้เจตคติ มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ [5][6]

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ ได้ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 1 คน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพยาบาลสูตินรีเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 1 คน และอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 1 คน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำเสนอ

กระบวนการศึกษา ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งขั้นตอนการดำเนินงาน เป็น 4 ขั้นตอนกล่าวคือ

ขั้นที่ 1 (Plan) การเตรียมพร้อมของพื้นที่โดยทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Mobilize Stakeholders) ประกอบด้วยตัวแทน อบต.คอนตาเพชร สมาชิก อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. เจ้าหน้าที่ และนักวิชาการสาธารณสุข เข้าประสาน และประชุมกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านจำนวนทั้งหมด 145 คน เพื่อกำหนดทิศทางการชี้แจงโครงการและประชุมเชิงปฏิบัติการในการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนซึ่งได้มีการประชุมในการเก็บข้อมูลที่ละกลุ่ม ในการทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้จากของทุกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก นำมาวิเคราะห์ร่วมกันอีกครั้งในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ขั้นที่ 2 (Do) ดำเนินการพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน โดยให้เยาวชนที่เป็นวัยรุ่นในพื้นที่ได้เป็นต้นแบบในการจัดกิจกรรม การสร้างความรักและความเข้าใจกันในครอบครัว กิจกรรมให้ความรู้ เรื่องเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ทักษะสำหรับการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เพื่อสร้างเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการป้องกันความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศสำหรับชุมชน โดยได้ร่วมมือกับหน่วยงานในชุมชน บ้าน โรงเรียน องค์กรบริหารส่วนตำบล อสม. ผู้นำชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยมีการจัดกิจกรรม 1 ครั้ง วัดก่อนและหลังของการดำเนินกิจกรรมว่าผลจากการดำเนินกิจกรรมส่งผลต่อเจตคติ และความรู้

ในเรื่องของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างไร และนำผลมาวิเคราะห์

ขั้นที่ 3 (Act) ดำเนินการพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น โดยทำร่วมกับชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ นำผลจากการจัดกิจกรรมในการดำเนินการพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น (DO) มาประจบรวมกันกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. เจ้าหน้าที่ และนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 50 คน ในการสร้างและพัฒนาแนวทางที่ยั่งยืนในชุมชน

ขั้นที่ 4 (Check) ปรับปรุงแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้เหมาะสมกับพื้นที่มากที่สุด โดยกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Mobilize Stakeholders) ประกอบด้วยตัวแทนแกนนำจาก อบต.คอนตาเพชร สมาชิก อบต. ผู้นำชุมชนทั้งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 16 คน เพื่อยืนยันความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง นำเสนอหรือคืนข้อมูลแก่ชุมชนเพื่อให้สามารถกำหนดเป็นนโยบายท้องถิ่นได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ซึ่งการวิเคราะห์ตีความจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลจะเริ่มกระทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้ข้อมูลจากการถอดเทปบันทึกการให้สัมภาษณ์เชิงลึก เขียนออกมาเป็นตัวอักษรในทุก ๆ คำพูด รวมทั้งได้ข้อมูลจากการบันทึกส่วนตัวเกี่ยวกับ อากัปกริยา สิ่งแวดล้อม และความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตามการรับรู้ของชุมชน

ความหมายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตามการรับรู้ของชุมชนหมายถึง พฤติกรรมที่ทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่มีการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามมุมมองของชุมชนคือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 6 พฤติกรรม ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) การติดโซเซียลมากเกินไป
- 2) การแอบเที่ยวกลางคืน
- 3) การอยู่ด้วยกันสองต่อสองกับเพศตรงข้ามในที่ลับตาคน
- 4) การที่ผู้หญิง/ผู้ชาย แอบนัดกันมาหาที่บ้าน
- 5) ตั้งท้องตั้งแต่อายุน้อย
- 6) การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ใส่ถุงยางอนามัย

สถานการณ์วัยรุ่นในชุมชน

กลุ่มวัยรุ่นในชุมชน พบว่า มีทั้งสนใจเรียน และไม่ใส่ใจในการเรียน วัยรุ่นบางคนช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านตามที่ได้รับมอบหมายและเข้าไปช่วยทำเกษตรกรรมที่บ้านหลังจากเลิกเรียน มีบางส่วนเล่นอินเทอร์เน็ต ดิเจกม เล่นเฟซบุ๊ก ไม่ช่วยงานบ้าน บางคนชวนกันขับมอเตอร์ไซค์ออกไปในหมู่บ้าน ชวนกันไปเล่นน้ำ บางคนมีเริ่มคบเพื่อนต่างเพศ

กลุ่มผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความรับผิดชอบค่อนข้างน้อย ถ้าไม่บอกให้ช่วยทำงานก็จะไม่ช่วย ต้นสายต้องปลูกให้ต้นตลอด คือรุ่น เมื่อมีการว่ากล่าวตักเตือน จะโต้ตอบแสดงท่าทางไม่พอใจใจร้อน ไม่ค่อยเชื่อฟังผู้ใหญ่ จะเชื่อเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง ชอบรวมกลุ่มอยู่กับเพื่อน ชอบเล่นเกมติดโทรศัพท์

ผู้หญิงมาหาผู้ชายถึงบ้านเมื่อชอบและแอบมีอะไรกันในบ้านตนเอง บางคนชอบซักรีดซึ่งในหมู่บ้าน

“ชอบพาผู้ชายเข้าบ้านและมีอะไรกัน เมื่อพอใจในผู้ชายและอยากได้” (ผน. 2 : 38 ปี)

“ไม่ช่วยงานบ้านเลย เล่นแต่โทรศัพท์ ไม่นอน เบื่อมาก” (ผปค. 14 : 52 ปี)

“ไปโรงเรียนแต่ไม่ถึงโรงเรียนผู้ปกครอง ไม่เคยรู้” (ผน. 10: 40 ปี)

2. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ตามมุมมองของชุมชน ประกอบด้วย 1) ธรรมชาติของวัยรุ่น 2) ครอบครัว 3) สื่อสังคมโซเชียล 4) ประเพณีวัฒนธรรม

2.1 ธรรมชาติของวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการปรับเปลี่ยนจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ทั้งด้านร่างกาย การเริ่มมีลักษณะทางเพศ ฮอร์โมนที่เปลี่ยนไป ได้แก่ การมีหน้าอกในวัยรุ่นหญิง การมีหนวด และการเปลี่ยนแปลงของเสียงในวัยรุ่นชาย อารมณ์ที่เปลี่ยนไป หงุดหงิดง่าย อารมณ์ฉุนเฉียว ขณะเดียวกันก็มีการเปลี่ยนแปลงในพัฒนาการด้านอื่น ๆ เช่น มีความสนใจในเพศตรงข้าม อยากรู้ อยากลองกล้าแสดงออกเพิ่มมากขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ที่พบว่า ปัจจัยด้านพัฒนาการของวัยรุ่น 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา [7] “ผู้หญิงกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น กล้าแซวผู้ชายที่ตนเองสนใจ ถ้าชอบก็จะไปหาถึงบ้าน แสดงถึงความเป็นเจ้าของ” ญ 2: 13 ปี

2.2 ครอบครัว สถาบันครอบครัวมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น เป็นส่วนใหญ่เนื่องจากพ่อแม่ ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ไม่เป็นต้นแบบให้กับลูกเด็กก็เกิดการเลียนแบบพ่อแม่ พ่อแม่ไม่สนใจลูก มัวแต่ทำงานปล่อยให้วัยรุ่นอยู่กับสื่อและเทคโนโลยี ขาดคำแนะนำที่ถูกต้อง พลาดพลังได้ง่ายการไปทำงานต่างพื้นที่ ที่งูกับปู่ย่า ตายาย ที่แก่ชรา ซึ่งไม่มีความสามารถในการสอนในเรื่องต่าง ๆ ได้ ตามใจบุตรหลานในทางที่ผิด พ่อแม่ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำที่ดีโดยเฉพาะในเรื่องเพศ [8] “พ่อแม่บางคน ไม่สนใจทำงาน อยู่ไปวัน ๆ ลูกก็จะทำแบบเดียวกันกับพ่อแม่ก็มีให้เห็น ในหมู่บ้านที่ผ่านมาพ่อแม่ไม่มีเวลาอยู่กับลูก จะทิ้งไว้กับปู่ย่า ตามใจ ไม่ตักเตือนรักมาก” ผน 8 : 45 ปี

2.3 สื่อสังคมโซเชียล กลุ่มวัยรุ่นติดโทรศัพท์มากเกินไป เล่นเกม ทำให้อยู่แต่ในโลกส่วนตัว พ่อแม่ผู้ปกครองตามไม่ทัน และมีสิ่งช่วยที่มากขึ้น มีการตั้งรหัสให้พ่อแม่เข้าไปดูไม่ได้ และมีการใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไป ไม่สนใจเรียน ขอบนัดค้นทางโทรศัพท์และไปเที่ยว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การเข้าถึงสื่อที่มากเกินไป จะทำให้เข้าถึงสื่อที่แสดงถึงสิ่งกระตุ้นทางเพศได้ง่าย [9] “ห้องอินเทอร์เน็ตประจำชุมชนไม่มีใครควบคุมการใช้งาน การดูแลในเรื่องการเข้าใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม” ส 2 : 44 ปี

2.4 ประเพณี วัฒนธรรมในชุมชนไม่มีกิจกรรมที่จะช่วยทำให้สามารถดึงกลุ่มวัยรุ่นให้ทำ กลับมาทำกิจกรรมในชุมชน ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐในการเข้ามาดูแล อยากส่งเสริมให้มีกิจกรรมในชุมชนเพื่อดึงให้วัยรุ่นไม่เที่ยวนอกพื้นที่และช่วยกันคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ดีงาม

“อยากให้จัดกิจกรรมเหมือนปีก่อน ๆ ให้กลุ่มวัยรุ่นได้มีกิจกรรมทำ มีการส่งเสริมการแสดงออกที่ถูกต้อง และมีการหารายได้เล็ก ๆ น้อย ๆ” อสม. 34 : 25 ปี

3. การพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ แนวทางในการพัฒนาปัญหาเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นในเขตชุมชน คอนคาเพชร อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี ได้แนวทางดังนี้

3.1 การสร้างความอบอุ่นในครอบครัว การสื่อสารที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตระหนักรหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครอง [8]

3.1 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์กีฬาให้วัยรุ่นและประชาชนทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันในการออกกำลังกาย

3.3 การจัดสื่อประชาสัมพันธ์ ในการรณรงค์ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น

3.4 การหาบสนับสนุนการทำกิจกรรมกลุ่มในวัยรุ่นในชุมชน มีงานศึกษาวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมที่ชุมชนที่มีลักษณะต่างคนต่างอยู่ ไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ขาดความสามัคคี แข่งขันกัน ถือเป็นปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชน [10]

3.5 การจัดหาถุงยางอนามัยในการแจกจ่ายสำหรับวัยรุ่นในชุมชน และเน้นการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย

3.6 การสอนให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงพัฒนาการของวัยรุ่นและการสื่อสารกับวัยรุ่นที่เหมาะสม และเรื่องการแสดงออกที่เหมาะสมของวัยรุ่นในชุมชน

4. ผลการดำเนินกิจกรรม

การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในพื้นที่ คอนตาเพชร อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี การจัดกิจกรรมนำร่อง ในการให้ความรู้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ในเรื่องของการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ดำเนินการพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น โดยมีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เยาวชนที่เป็นวัยรุ่นในพื้นที่ สร้างให้เกิดการตระหนักรู้ตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้สังคม สามารถตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบ และเพิ่มทักษะการสร้างความสัมพันธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับชุมชนได้นำมาจัดเป็นแผน หรือเป็นตัวอย่างเป็นการดำเนินกิจกรรมต่อไป ซึ่งพบว่าเจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของกลุ่มวัยรุ่นที่เข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 65.4 (Table1) และสำหรับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศนั้น พบว่า วัยรุ่นในชุมชน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาคือ มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศระดับปานกลาง ร้อยละ 34.6 (Table 2) ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มของเด็กวัยรุ่นที่เข้าร่วมกิจกรรม (Do-Act) นั้นมีระดับของเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูง ซึ่งจะส่งผลให้ความเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศนั้นน้อย สอดคล้องกับผลของการวัดระดับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งมีการศึกษาในเรื่องของปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ (Table 3) และเจตคติทางเพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร [1]

Table 1 Attitude sexual risk behavior

ระดับของเจตคติพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจตคติระดับต่ำมาก	-	-
เจตคติระดับต่ำ	-	-
เจตคติระดับปานกลาง	-	-
เจตคติระดับสูง	34	65.4
เจตคติระดับสูงมาก	18	34.6
รวม	52	100

Table 2 Sexual risk behaviors

ระดับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำ	24	46.2
มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศระดับปานกลาง	18	34.6
มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศระดับสูง	10	19.2
มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศระดับสูงมาก	-	-
รวม	52	100

Table 3 Compare score between pre-test and post-test

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	p-value
คะแนนทักษะพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
ก่อนรับการอบรม (pre - test)	8.38	.153	-14.230	.000
หลังรับการอบรม (post – test)	12.46	.240		

ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสถิติ t มีค่า -14.230 ค่า Sig.(2 tailed) มีค่า.000 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่า คะแนนทดสอบความรู้ในเรื่องของทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ที่ได้ทำการทดสอบก่อนและหลังอบรม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการสร้างรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research) ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่น่าสนใจในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการพัฒนารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ประกอบด้วย

1.1. การเปิดโอกาสให้ชุมชนวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางในการแก้ปัญหา รวมถึงการพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหา เป็นการสร้างพลังอำนาจชุมชน เป็นการเปิดโอกาสให้แกนนำชุมชนในแต่ละภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมสะท้อนสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน ก่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อน การพัฒนาศักยภาพของชุมชน โดยการใช้วิจารณ์ญาณ และสถานการณ์ปัญหาในชุมชนเป็นปัจจัยเพื่อพิจารณาแนวทางแก้ไข

อีกทั้งจะเห็นว่าชุมชนมีการค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยศักยภาพและพลังที่มีอยู่ ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนนั้น ๆ จึงกล่าวได้ว่า อำนาจของชุมชนจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนมากน้อยเพียงใดจะมีผลจาก 1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน 2) การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอ 3) มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องจรูจา ภูไพบูลย์, มณี อากานันท์กุล, สุจินดา จารุพัฒน์ และวัฒนา เทียมปฐม [12] กล่าวว่า การสร้างพลังอำนาจชุมชนเป็นการดำเนินการภายในชุมชนใช้แหล่งประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ภายในชุมชน เช่นเดียวกับการศึกษาของกิ่งแก้ว สุวรรณศิริ, นพพร จันทร์นำชู และนรินทร์ สังข์รักษา [13] ที่พบว่า รูปแบบการสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อการจัดทำแผนของชุมชนมี 6 กิจกรรม ประกอบด้วย ความตระหนักถึงความสำคัญของแผนชุมชน การจัดตั้งทีมทำแผนชุมชน การพัฒนาศักยภาพชุมชน และการส่งเสริมความภูมิใจให้ชุมชน

1.2 การพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นจากกระบวนการค้นหาปัญหาจากสถานการณ์ที่พบในชุมชน พบว่า มีกระบวนการและกลวิธีในการแก้ปัญหของชุมชน คือ 1) การสร้างจิตสำนึกในเรื่องของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ทำให้กลุ่มเป้าหมายทั้ง ตัววัยรุ่น ผู้ปกครอง ได้มีความตระหนักรู้ต่อปัญหา กำหนดและ

คาดหวังต่ออนาคตตนเอง ทำให้วัยรุ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการเรียนรู้ในการพัฒนาวิธีการของตนเอง เช่นเดียวกับ การศึกษาของ รัตยานภิก พละศึก, เบลญจวรรณ ถนอมชยะวิษ และ ภกมล ทรงเลิศ [14] ที่พบว่ากระบวนการในการป้องกันการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่นต้องมีการสร้างการเรียนรู้ให้ตระหนักต่อปัญหา การเปิดโอกาสให้คิดวิเคราะห์ และการดำเนินการ สะท้อนคิด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และนำไปใช้ในอนาคต 2) การมุ่งปรับสภาพของสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อคงศักยภาพ ของชุมชนที่มีอยู่เพื่อช่วยในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม การมี ส่วนร่วมในกิจกรรมภายใต้การดูแลเอาใจใส่ของชุมชน จะช่วยลดความเสี่ยงของการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องได้

2. ผลของการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า กระบวนการดังกล่าวพบว่า ทั้งตัวชุมชน ผู้ปกครอง และตัววัยรุ่น สามารถพัฒนาและเกิดการเรียนรู้ปัญหาซึ่งกันและ กันสามารถเข้าใจโดยใช้พื้นฐานของความรักที่มีอยู่ในครอบครัวมาช่วยเป็นเกราะป้องกัน มีการพูดคุย การสื่อสารกัน มากขึ้น ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา สร้างเกราะในการป้องกันด้วยศักยภาพของชุมชน สร้างกิจกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อวัยรุ่นในชุมชน และกระบวนการแก้ปัญหาจากทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ตระหนักถึงปัญหา เห็นความสำคัญมากขึ้นเช่นเดียวกับผลการศึกษายของอมรรัตน์ เชิงหอม, มลิวรรณ สรรคชา, สัตยทิพย์ ชอนบุรี และสำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ [15] ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกสุจริต ให้กับนักเรียน โรงเรียนบ้านหาดแพง (หาดแพงวิทยา) โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกสุจริต คือ 1) กิจกรรมการปลูกฝัง 2) กิจกรรม การป้องกัน 3) กิจกรรมประสาน พบว่า นักเรียน โรงเรียนบ้านหาดแพง (หาดแพงวิทยา) มีคุณลักษณะความสุจริต ระดับ คุณภาพดีเยี่ยมร้อยละ 75.63 ระดับคุณภาพดีร้อยละ 21.94 และระดับผ่านร้อยละ 2.43 นักเรียน โรงเรียนบ้านหาดแพง (หาดแพงวิทยา) มีคะแนนคุณลักษณะความสุจริตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาในการปรับทัศนคติ ทั้งในระดับตัววัยรุ่น ครอบครัว และ ชุมชน เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลานาน จึงจะเห็นผลของการเปลี่ยนแปลงในชุมชน ในการที่จะร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ
2. ต้องมีการเสริมพลังอำนาจในทุกระดับ กระตุ้นและประสานงานในองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยชุมชนเอง เพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนาการป้องกันพฤติกรรมทางเพศโดยที่ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
3. ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวัยรุ่น ต้องเข้าใจถึงกลุ่มวัยรุ่น สร้างสัมพันธ์ภาพความคุ้นเคยก่อน บางครั้งต้องใช้เวลาในการศึกษา ประเมินสภาพปัญหาของวัยรุ่นที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงในชุมชน ถึงจะสามารถการแก้ไขร่วมกันได้ตรงประเด็นปัญหา

แนวทางการศึกษาต่อไป

1. การดำเนินกิจกรรมค่าย กลุ่มผู้ปกครองและวัยรุ่น ในเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศที่เข้าใจตรงกัน ในครอบครัว ในการช่วยเฝ้าระวังเรื่องเพศ
2. ขยายเครือข่ายการดูแลวัยรุ่นในชุมชน โดยพัฒนาศักยภาพของอสม. และวัยรุ่นแกนนำชุมชนให้มี ศักยภาพที่เพียงพอ

เอกสารอ้างอิง

- [1] วิลาวุฒิ วิษัยนต์. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการรับรู้ผลกระทบของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในพื้นที่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน. [สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2559.
- [2] ชีรศักดิ์ ลักษณ์นันท์ และสมพร. การจัดการปัญหาและการป้องกันการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในพื้นที่แบบมีส่วนร่วม. สำนักสร้างและจัดการความรู้. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. นนทบุรี; 2558.
- [3] จุฑารัตน์ เนียมกลาง. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวของวัยรุ่น. [มหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2558.
- [4] กระทรวงสาธารณสุข. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559. นนทบุรี: สำนักการอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข; 2560.
- [5] ไพจิต ภูแหม่โชติ. การพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น. [วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2554.
- [6] พิราวัลย์ พิมพาเรือ. การเพิ่มต้นทุนชีวิตเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น โดยชุมชนมีส่วนร่วมของชุมชนหนองผักก้าม เทศบาลเมืองเลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย. [ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2554.
- [7] ปวีณภัทร นิธิตันติวัฒน์ และขวัญใจ เพทายประกายเพชร. การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง: แนวทางป้องกันสำหรับวัยรุ่น. วารสารพยาบาลบรมราชชนนีนครุเทพ. 2559; 2:133-141.
- [8] นันทิภา สิงห์ทอง และคณะ. พฤติกรรมเสี่ยงการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตำบลบ้านแปรง อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนาเพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2; 18-19 มิถุนายน 2558; วิทยาลัยนครราชสีมา. นครราชสีมา: 2558.80-84.
- [9] ฉิษภัทร ปูนมีกิจ. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเมืองพัทยา. [วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2559.
- [10] เนตรนภา พรหมมา และคณะ. ปัจจัยคาดทำนายความตั้งใจมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาชายชั้นปี ที่ 1 ในมหาวิทยาลัย. NaresuanPhayao Journal; 2556; 2: 157-162.
- [11] รักเกล้า มีคิด และ ฟ้าวรุ่ง มีอุดร. การตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น “สาเหตุ และแนวทางแก้ไข” กรณีศึกษาวัยรุ่นในเขตชนบทแห่งหนึ่งจังหวัดขอนแก่น. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”; 27 สิงหาคม 2558; มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. เพชรบูรณ์: 2558. 766-771.
- [12] รุจา ภูไพบูลย์, มณี อากานันท์กุล, สุนิศา จารุพัฒน์ และวัฒนา เทียมปฐม. กระบวนการพัฒนาสุขภาพพอเพียงในชุมชน. วารสารพยาบาลศาสตร์สุขภาพ: 2555. 35 (1). 28-38.
- [13] กิ่งแก้ว สุวรรณศิริ, นพพร จันทรนำชู และนรินทร์ สังข์รักษา. รูปแบบการสร้างเสริมพลังอำนาจชุมชนเพื่อการจัดทำแผนชุมชน. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร: 2559.9 (2). 1781-1801.
- [14] รัตยานภิส พละศึก, เบญจวรรณ ถนอมชยะวัช และ ภกมล ทรงเลิศ. กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้: 2560. 4 (2). 256-267.
- [15] อมรรัตน์ เชิงหอม, มลิวรรณ สรรคชา, สันยทิพย์ ขอนบุรี และสำเริง อ่อนสัมพันธ์. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกสุจริตให้กับนักเรียน โรงเรียนบ้านหาดแพง (หาดแพงวิทยา). วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร : 2557.4 (2). 221-233.